

From: Kragerøvassdragets Land Owners' Association
Board v. Chairman Leif Grønstad
lgron@kebas.no

Sannidal 01/02/2024

To: EFTA Surveillance Authority
marcus.navin-jones@eftasurv.int
Copy: registry@eftasurv.int

Ministry of Climate and the Environment
postmottak@kld.dep.no

Tor Simon Pedersen
tor-simon.pedersen@kld.dep.no

The Attorney General
postmottak.riks@riksadvokaten.no

Norwegian Environment Agency
post@miljodir.no

Roy Malvin Langåker
roy.malvin.langaker@miljodir.no

Kjetil Lønborg-Jensen
kjetil.lonborg.jensen@miljodir.no

Complaint 4 to EFTA Surveillance Authority-
Complaint about the extinction of protected, red-listed, and endangered fish species in
the Kragerøvassdraget.

Reprehensible introduction of the Water Directive in the Kragerøvassdraget and
inadequate safeguarding and enforcement of Animal Welfare by the Norwegian
authorities.

The Kragerøvassdraget landowner association reported case number 2020/195107 in 2020 for
violation of The Animal Welfare Act and The Species Diversity Act in Kragerøvassdraget.
Our report was rejected, and we appealed.

The essence of this case is that five power stations were built in Kragerøvassdraget, the upper one in
1906 and lower 4 in the 1950's without migration measures for fish migration. This has resulted in
the following:

Eels are now extinct above Dalsfoss and nearly extinct below Dalsfoss. Wild salmon and sea trout
were at first not greatly reduced below Dalsfoss but became extinct when the four lower stations
were built without mitigating measures for fish passage and turbine inlet protection.

In our view, it is evident that the Norwegian police service, the Norwegian food safety authority and
the Norwegian ministry of climate and environment have all failed to enforce violations of the Animal
Welfare Act and The Biodiversity Act in Kragerøvassdraget.

After almost 4 years we received a notification from the state Attorney General in Vestfold, Telemark
and Buskerud, see attached document. Translated to English by us. **Attachment 1:**

A closure we were first informed about by the Attorney General. We refer to a document from the State Attorney's Office in Vestfold, Telemark and Buskerud.

Based on this, our conclusion is: The Biodiversity Act and the Animal Welfare Act are lawless in watercourses that are regulated for hydropower production in Norway. This is also contrary to Article 112 of the Constitution.

“Article 112.: Every person has the right to an environment that is conducive to health and to a natural environment whose productivity and diversity are maintained. Natural resources shall be managed on the basis of comprehensive long-term considerations which will safeguard this right for future generations as well.” (English by LovData)

In order to safeguard their right in accordance with the foregoing paragraph, citizens are entitled to information on the state of the natural environment and on the effects of any encroachment on nature that is planned or carried out.

The Animal Welfare Act is also broken without any consequences for the perpetrators.

Now, after almost 4 years of case management, we see that Norwegian laws and international agreements and regulations clearly do not seem to apply to all parts of society in Norway.

This is like conditions in countries which we do not like to compare ourselves with.

The board Kragerøvassdraget Landowners Association requests response to the complaint.

With regards

The board

Kragerøvassdragets Landowner Association.

lgron@kebas.no

Attachments:

1. ENDORSEMENT SHEET - SKAGERAK KRAFT AS - APPEAL AGAINST DISPOSAL DECISION Westfold, Telemark and Buskerud public prosecutor's office
2. Mail exchange with case manager at the Norwegian Food Safety Authority
3. Letter form The Norwegian Environment Agency to Police.

**WESTFOLD, TELEMARK AND
BUSKERUD STATE
ATTORNEY OFFICERS**
PO Box 2630
3129 TØNSBERG
Telephone 32 22 44 80
15696267 3973/22-119/PSO00S

**ENDORSEMENT SHEET
SKAGERAK KRAFT AS - APPEAL AGAINST DISPOSAL DECISION**

Sent with attachments South East police district, Postbox 2073, 3103 TØNSBERG, while the state attorney not finds superficial to to convert of the police closure decision.

The case concerns notification of Skagerak Kraft AS for violations of the Animal Welfare Act and the Species Diversity Act in connection with the development and operation of their power plants in the Tokevassdraget, specifically that sea- migratory fish species are killed in the power plants and that sufficient measures have not been taken to prevent this. After obtaining written statements from the Norwegian Food Safety Authority and the Norwegian Environment Agency, which the reviewer had previously requested, the case was dropped by the police on the grounds that they did not find reasonable grounds to investigate whether a criminal offense exists, cf. Criminal Procedure Act section 224 first paragraph. The State Attorney agrees with this assessment.

It appears from the statement from the Norwegian Environment Agency that Skagerak Kraft AS has operated in line with the given license conditions. Furthermore, it appears that it is known to the authorities that such power production causes a certain proportion of migrating fish to die in the facilities. Granted licenses provide a basis for issuing orders for measures to limit and prevent such harmful effects during power production. Such orders have so far not been given in connection with the license(s) in question, and it seems reasonably clear that an investigation into the matter will not result in any criminal matter being established on the part of Skagerak Kraft AS.

The case has subsequently been rightly dismissed, and the complaint has not progressed.

Complainants are requested to be informed of the decision, which cannot be appealed, cf. the Criminal Procedure Act § 59a, last paragraph.

Vestfold, Telemark and Buskerud state attorney's offices, 24 November 2022.

Peter Sødal.

**VESTFOLD, TELEMARKE OG BUSKERUD
STATSADVOKATEMBETER**

Postboks 2630
3129 TØNSBERG
Telefon 32 22 44 80
15696267 3973/22-119/PSO005

PÅTEGNINGSARK**SKAGERAK KRAFT AS – KLAGE OVER HENLEGGELSESBESLUTNING**

Sendes med vedlegg Sør-Øst politidistrikt, Postboks 2073, 3103 TØNSBERG, idet statsadvokaten ikke finner grunn til å omgjøre politiets henleggelsesbeslutning.

Saken gjelder anmeldelse av Skagerak Kraft AS for brudd på dyrevelferdsloven og artsmangfoldsloven i forbindelse med utbygging og drift av deres kraftanlegg i Tokevassdraget, nærmere bestemt at vandrende fiskearter drepes i kraftanleggene og at det ikke er truffet tilstrekkelige tiltak for å hindre dette. Etter å ha innhentet skriftlige uttalelser fra Mattilsynet og Miljødirektoratet, som anmelder tidligere hadde bedt om, ble saken henlagt av politiet begrunnet med at de ikke fant rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold, jf. straffeprosessloven § 224 første ledd. Statsadvokaten er enig i denne vurderingen.

Det fremgår av uttalelsen fra Miljødirektoratet at Skagerak Kraft AS har drevet i tråd med gitte konsesjonsvilkår. Videre fremgår det at det er kjent for myndighetene at slik kraftproduksjon medfører at en viss andel vandrende fisk dør i anleggene. Gitte konsesjoner gir grunnlag for å gi pålegg om tiltak for å begrense og forhindre slik skadevirkning ved kraftproduksjon. Slike pålegg er hittil ikke gitt i tilknytning til den/de aktuelle konsesjon(er), og det synes da rimelig klart at en etterforskning av saken ikke vil medføre at det kan konstateres noe straffbart forhold fra Skagerak Kraft AS sin side.

Saken er etter dette henlagt med rette, og klagen har ikke ført frem.

Klager bes underrettet om avgjørelsen som ikke kan påklages, jf. straffeprosessloven § 59a siste ledd.

Vestfold, Telemark og Buskerud statsadvokatembeter, 24. november 2022
Petter Sødal

Godkjent digitalt
Petter Sødal (PSO005) 24.11.2022

Attachment 2:

Hello!

Thanks for email. Here are answers in numbered order according to your questions:

1: As mentioned, I have reviewed all documents in case 2020/195107 with us. The only outgoing documents from the Norwegian Food Safety Authority in this case are either preliminary responses to access requests or refusals to access requests/document access. This is because reports of concern are exempt from public disclosure until they have been fully processed. As per previous email, I can confirm that I received an inquiry from the police with questions about how the Norwegian Food Safety Authority handled this case, and I informed verbally that case 2020/195107 is being processed by us at the Norwegian Food Safety Authority as a report of concern in accordance with the Animal Welfare Act. Here I therefore do not have a written statement and assume that there has been a mistake (i.e. that the statement was verbal, not written), so I recommend that you contact the police, who I assume is the right authority to correct this.

2: The Animal Welfare Act applies to everyone and is administered by the Norwegian Food Safety Authority. This is one of the many statutory tasks of the Norwegian Food Safety Authority. Unfortunately, the Norwegian Food Safety Authority receives a large number of reports of concern every year, a significant proportion of which are serious. Treatment and follow-up of these must therefore be prioritized continuously based on available resources.

3: As mentioned, this case per today's date still under consideration and not finalized by the Norwegian Food Safety Authority. The Norwegian Food Safety Authority does not have the opportunity to either make a decision or make a complaint in cases before they have been fully investigated.

4: If you still want an answer per phone, just reply to this e-mail address and I will call you at the first opportunity.

Hope this was helpful!

With best regards

Marianne Sørestrand Eye

First inspector, veterinarian

Norwegian Food Safety Authority, office location Skien, department Telemark

Telephone: 22 77 78 42

Visiting address: Bedriftsvegen 50, Skien

Joint postal address: Norwegian Food Safety Authority, head office, joint post office, PO Box 383, 2381 Brumunddal

E-mail: postmottak@mattilsynet.no
mattilsynet.no matportalen.no

From: lgron@kebas.no <lgron@kebas.no>

Sent: Thursday 25 January 2024 09:33

To: Marianne Sørestrand Øye <Marianne.Sorestrand.Oye@mattilsynet.no>

Subject: SV: Case: 195107 - The Kragerøvassdraget landowners association requests Insight

Hello:

1 - The police and the State Attorney refer to a written statement from the Norwegian Food Safety Authority. Is it just bullshit?

2 - Is it the case that the Animal Welfare Act in Norway does not apply to wealthy perpetrators of damage?

It is not right to spend time trying to understand the landowners' frustration.

We remind you that the eradication of a red-listed, protected and endangered species is taking place here, which the rest of Western Europe is trying to save from extinction. There are good, effective technical solutions for turbine inlet protection and 2-way safe fish migration devices for both anadromous and catadromous fish that have been developed in Norway and Western Europe. This is well known in the Norwegian Food Safety Authority. 3 - Why doesn't the perpetrator get an order to ensure the eel's safe migration in the Kragerøvasdraget?

It seems that the case is placed at the bottom of the pile.

The Norwegian Food Safety Authority shows an interest in this fundamental issue elsewhere in Norway.

4 - Is it possible to reach you by phone?

We are delaying an answer quickly because we want to present the case to the Attorney General, who is showing an interest in the case. The case is also brought before the ESA Court.

Etc

Kragerøvasdraget's landowner association

The board v. manager Leif Grønstad

Gjerdeveien 8, 3766 Sannidal

lgron@kebas.no

908 40 558

From: Marianne Sørestrand Øye <Marianne.Sorestrand.Oye@mattilsynet.no>

Sent: 24 January 2024 12:53

To: lgron@kebas.no

Copy: Rolf Arne Karlsen <Rolf-Arne.Karlsen@mattilsynet.no>; Asle Michael Fremgård <asle.michael.fremgard@mattilsynet.no>

Subject: SV: Case: 195107 - The Kragerøvasdraget landowner association requests access

Hello,

I have now examined all journal entries in this case with us. Unfortunately, an error has occurred here, as I cannot see that the Norwegian Food Safety Authority has sent a written statement to the police. The police contacted me by phone, and I verbally informed them that case 2020/195107 is being processed by us at the Norwegian Food Safety Authority as a report of concern in accordance with the Animal Welfare Act. As there is thus no written statement from the Norwegian Food Safety Authority in this case, there is also no document that can be accessed.

The Norwegian Food Safety Authority does not have the opportunity to report cases before they have been investigated. As of today's date, this case is still under consideration and has not been concluded at the Norwegian Food Safety Authority. Unfortunately, it has had to wait partly

Hei!

Takk for e-post. Her kommer svar i nummerert rekkefølge i henhold til spørsmålene dine:

1: Jeg har som nevnt sett igjennom alle dokumenter i sak 2020/195107 hos oss. De eneste utgående dokumentene fra Mattilsynet i denne saken er enten foreløpig svar på innsynshenvendelser eller avslag på innsynshenvendelser/dokumentinnsyn. Dette er fordi bekymringsmeldinger er unntatt offentlighet til de er ferdigbehandlet. Som pr. forrige e-post kan jeg bekrefte at jeg mottok henvendelse fra politiet med spørsmål om hvordan Mattilsynet håndterte denne saken, og jeg informerte muntlig om at sak 2020/195107 behandles hos oss i Mattilsynet som en bekymringsmelding i henhold til Dyrevelferdsloven. Her har jeg dermed ikke noen skriftlig uttalelse og antar at det har skjedd en feil (dvs. at uttalelsen var muntlig, ikke skriftlig), så jeg anbefaler deg å ta kontakt med politiet som jeg antar er rette instans for å rette opp i dette.

2: Dyrevelferdsloven gjelder for alle og forvaltes av Mattilsynet. Dette er en av mange lovpålagte oppgaver Mattilsynet har. Dessverre mottar Mattilsynet årlig svært mange bekymringsmeldinger, hvorav en betydelig andel er alvorlige. Behandling og oppfølging av disse må derfor prioriteres fortløpende ut ifra tilgjengelige ressurser.

3: Som nevnt er denne saken pr. dags dato fremdeles til behandling og ikke avsluttet hos Mattilsynet. Mattilsynet har ikke anledning til å hverken fatte vedtak eller anmelde i saker før de er ferdig undersøkt.

4: Dersom du fremdeles ønsker svar pr. telefon er det bare å svare på denne e-postadressen, så skal jeg ringe deg opp ved første mulighet.

Håper dette var til hjelp!

Med vennlig hilsen

Marianne Sørestrand Øye
Førsteinspektør, veterinær
Mattilsynet, kontorsted Skien, avdeling Telemark

Telefon: 22 77 78 42

Besøksadresse: Bedriftsvegen 50, Skien

Felles postadresse: Mattilsynet, hovedkontoret, felles postmottak, postboks 383, 2381 Brumunddal

E-post: postmottak@mattilsynet.no
mattilsynet.no matportalen.no

Fra: lgron@kebas.no <lgron@kebas.no>

Sendt: torsdag 25. januar 2024 09:33

Til: Marianne Sørestrand Øye <Marianne.Sorestrand.Oye@mattilsynet.no>

Emne: SV: Sak: 195107 - Kragerøvassdragets grunneierlag ber om Innsyn

Hei:

1 - Politiet og Statsadvokaten referer til skriftlig uttalelse fra Mattilsynet. Er det det bare tull?

2 – Er det slik at Dyrevelferdsloven i Norge ikke gjelder for pengesterke skadegjørere?

Det er ikke riktig å bruke tid på å forstå grunneierlagets frustrasjon.

Vi minner om at her foregår utrydding av en rødlistet, fredet og utrydningstruet art som resten av Vest-Europa forsøker å berge fra utryddelse. Det finnes gode, effektive tekniske løsninger for turbininntaksbeskyttelse og 2-veis trygge fiskevandringssinnretninger for både anadrom og katadrom fisk som er utviklet i Norge og Vest-Europa. Dette er godt kjent i Mattilsynet.

3 - Hvorfor får ikke skadegjørere et pålegg om å sikre ålens trygge vandring i Kragerøvassdraget?

Det virker som at saken er plassert nederst i bunken.

Mattilsynet viser interesse for denne prinsipielle problemstillingen andre steder i Norge.

4 - Er det mulig å nå deg på telefon?

Vi treger et svar raskt fordi vi vil fremme saken for Riksadvokaten, som viser interesse for saken. Saken fremmes også for ESA- Domstolen.

Mvh

Kragerøvassdragets grunneierlag

Styret v. leder Leif Grønstad

Gjerdeveien 8, 3766 Sannidal

lgron@kebas.no

908 40 558

Fra: Marianne Sørestrand Øye <Marianne.Sorestrand.Oye@mattilsynet.no>

Sendt: 24. januar 2024 12:53

Til: lgron@kebas.no

Kopi: Rolf Arne Karlsen <Rolf-Arne.Karlsen@mattilsynet.no>; Asle Michael Fremgård <asle.michael.fremgard@mattilsynet.no>

Emne: SV: Sak: 195107 - Kragerøvassdragets grunneierlag ber om Innsyn

Hei,

Nå har jeg undersøkt alle journalposter i denne saken hos oss. Her har det dessverre skjedd en feil, da jeg ikke kan se at Mattilsynet har sendt en skriftlig uttalelse til politiet. Politiet tok kontakt med meg pr telefon, og jeg informerte muntlig om at sak 2020/195107 behandles hos oss i Mattilsynet som en bekymringsmelding i henhold til Dyrevelferdsloven. Da det dermed ikke foreligger noen skriftlig uttalelse fra Mattilsynet i denne saken er det heller ikke noe dokument som kan gis innsyn i.

Mattilsynet har ikke anledning til å anmelde saker før de undersøkt. Denne saken er pr.dags dato fremdeles til behandling og ikke avsluttet hos Mattilsynet. Den har dessverre måttet vente grunnet delvis ressursmangel hvor andre oppgaver har måttet prioriteres, og jeg har forståelse for at dette er en frustrerende situasjon.

Jeg har tatt kontakt med fagrådgiver ang. denne saken (Rolf Arne Karlsen) og setter ham på kopi.

Med vennlig hilsen

Marianne Sørestrand Øye

Førsteinspektør, veterinær

Mattilsynet, kontorsted Skien, avdeling Telemark

Telefon: 22 77 78 42

Besøksadresse: Bedriftsvegen 50, Skien

Felles postadresse: Mattilsynet, hovedkontoret, felles postmottak, postboks 383, 2381
Brumunddal

E-post: postmottak@mattilsynet.no
mattilsynet.no matportalen.no

Fra: lgron@kebas.no <lgron@kebas.no>

Sendt: onsdag 24. januar 2024 11:57

Til: Marianne Sørestrand Øye <Marianne.Sorestrand.Oye@mattilsynet.no>

Emne: Sak: 195107 - Kragerøvassdragets grunneierlag ber om Innsyn

Hei

Vi viser til hyggelig telefonsamtale i dag med Asle Mikal Fremgård, om å få kopi av Mattilsynets uttalelse til Politiet om mulig brudd på Dyrevelferdsloven og Artsmangfoldloven ved Skagerak Krafts 5 kraftverk i Kragerøvassdraget. Han var positiv til dette og ba meg sende e-post til deg med krav om innsyn i Denne uttalelsen.

Politiet viser til Mattilsynets uttalelse som et grunnlag for henleggelse av vår anmeldelse av Skagerak Kraft AS for brudd på Dyrevelferdsloven. Politiet nekter å vise oss Mattilsynets uttalelse og vi ønsker å se denne. Vi ber om at De sender kopi av denne til oss snarest.

Ref. politiets anmodning datert 29 mars 2022.

Politiets ref.: Vetle Gundersen – Politiets referanse: 15696267 8397/22 – 204.

Politiet ba om tilbakemelding om Mattilsynets sin håndtering av saken meldt 2020.

Mvh

Kragerøvassdragets grunneierlag

Styret v. leder Leif Grønstad

Gjerdeveien 8, 3766 Sannidal

lgron@kebas.no

908 40 558

due to a lack of resources where other tasks have had to be prioritized, and I understand that this is a frustrating situation.

I have made contact with a professional adviser regarding this matter (Rolf Arne Karlsen) and am putting him on a copy.

With best regards

Marianne Sørestrand Eye

First inspector, veterinarian

Norwegian Food Safety Authority, office location Skien, department Telemark

Telephone: 22 77 78 42

Visiting address: Bedriftsvegen 50, Skien

Joint postal address: Norwegian Food Safety Authority, head office, joint post office, PO Box 383, 2381 Brumunddal

E-mail: postmottak@mattilsynet.no
mattilsynet.no matportalen.no

From: lgron@kebas.no <lgron@kebas.no>

Sent: Wednesday 24 January 2024 11:57

To: Marianne Sørestrand Øye <Marianne.Sorestrand.Oye@mattilsynet.no>

Subject: Case: 195107 - Kragerøvasdraget's landowner association requests inspection

Hello

We refer to the pleasant telephone conversation today with Asle Mikal Fremgård, about getting a copy of the Norwegian Food Safety Authority's statement to the Police about a possible violation of the Animal Welfare Act and the Biodiversity Act at Skagerak Kraft's 5 power plants in the Kragerøvasdraget. He was positive about this and asked me to send you an e-mail demanding access to this statement.

The police refer to the Norwegian Food Safety Authority's statement as a basis for withdrawing our notification of Skagerak Kraft AS for breach of the Animal Welfare Act. The police refuse to show us the Norwegian Food Safety Authority's statement and we want to see this. We ask that you send us a copy of this as soon as possible.

Ref. police request dated 29 March 2022.

Police ref.: Vettle Gundersen – Police reference: 15696267 8397/22 – 204.

The police asked for feedback on the Norwegian Food Safety Authority's handling of the case reported in 2020.

Etc

Kragerøvasdraget's landowner association

The board v. manager Leif Grønstad

Gjerdeveien 8, 3766 Sannidal

lgron@kebas.no

908 40 558

Attachement 3

(Translasjon by Google)

Sør-øst politidistrikt
Postboks 2073
3103 TØNSBERG

Deres ref.: 15696267 8397/22-204

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/5372

Trondheim, 18.05.2022
Offl. § 24 andre ledd
første setning

Saksbehandler:
Kjetil Lønborg Jensen

Orientation on the Environment Agency's follow-up i Kragerøssdraget

We refer to your inquiry on 29 March 2022 regarding the notified case from Kragerøvasdragets

Landowners association against Skagerak Kraft AS for breach of the Animal Welfare Act and the Biodiversity Act (understood such as the Natural Diversity Act, our note) for the eradication of species diversity in the Kragerøvasdraget. IN the report states that an inquiry has been sent to the Norwegian Environment Agency in 2020 regarding the relationship. The police in Sør East Police District are asking for feedback from the Environment Agency about spring handling of the case reported in 2020.

The Norwegian Environment Agency is well aware of the problems and harmful effects associated with migration for eels and anadromous fish (salmon and sea trout) due to the hydropower production in the Kragerøvasdraget, and has have been contacted by the landowner group about this several times. Barriers to fish migration and damage to fish when passing through turbines is a challenge in several power-developed waterways, which are being worked on with both through knowledge development and implementation of measures. In the aforementioned inquiry in 2020 promotes the Kragerøvasdraget's landowner association's wish to have fishing migration reopened in the watercourse, something they feel is opposed by Skagerak Kraft AS. They are particularly concerned about the situation for it red-listed eel, with a need for migration solutions past the five power plants between Toke and the outlet in Kilsfjorden. Without good solutions for the migration of glass eel, the species may be in danger of die out in the watercourse, and in this connection the landowners claim that it is an environmental crime to eradicate an endangered species in the watercourse in question. Furthermore, they are calling for an environmental account for the company's activities/influence in the watercourse.

The license conditions for the hydropower developments in the Kragerøvasdraget are authorized by the Norwegian Environment Agency to order investigations and measures to mitigate harmful effects on fish and other species diversity, including possible measures to ensure the fish's migration opportunities in the watercourse, provided that the costs are in reasonable proportion to the harmful effects of the development and to the usefulness of the order. IN in addition, we can mention that NVE has the authority to monitor compliance with those listed the conditions, as well as for the

approval of detailed plans for facilities and measures, among other things ecological conditions. This means that the authorities have opportunities to impose and follow up mitigating and damage-limiting measures regarding eels and anadromous fish in the Kragerøvassdraget.

The Norwegian Environment Agency has so far not initiated an order process against Skagerak Kraft AS. This depends on limited case processing capacity, set against the need for follow-up via orders in several developed waterways with important fish stocks/environmental values, and thus the necessary prioritization between these. However, the Kragerøvassdraget is included in our follow-up plan, and has been put forward as a priority watercourse for environmental improvement in the new regional water management plan for Vestfold and Telemark water region, cf. regulations on frameworks for water management (EU water directive). The water management plan was adopted in the county council on 14 December 2021, and has recently been submitted to Climate and Ministry of the Environment for central approval. The matter is being prepared by us, and further follow-up will take place in dialogue with NVE and The state administrator in Vestfold and Telemark. The landowners of the Kragerøvassdraget are informed about this.

Regards, Norwegian Environment Agency

This document has been electronically approved

Torfinn Sørensen
Seksjonsleder

Raoul Bierach
avdelingsdirektør

Sør-øst politidistrikt
Postboks 2073
3103 TØNSBERG

Trondheim, 18.05.2022
Offl. § 24 andre ledd
første setning

Deres ref.: 15696267 8397/22-204

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/5372

Saksbehandler:
Kjetil Lønborg Jensen

Orientering om Miljødirektoratets oppfølging i Kragerøvassdraget

Vi viser til deres henvendelse 29. mars 2022 vedrørende anmeldt sak fra Kragerøvassdragets grunneierlag mot Skagerak Kraft AS for brudd på dyrevelferdsloven og artsmangfoldloven (forstått som naturmangfoldloven, vår anmerkning) for utrydding av artsmangfold i Kragerøvassdraget. I anmeldelsen fremgår det at det er sendt henvendelse til Miljødirektoratet i 2020 angående forholdet. Politiet i Sør Øst Politidistrikt ber om en tilbakemelding fra Miljødirektoratet om vår håndtering av saken meldt i 2020.

Miljødirektoratet er godt kjent med problemstillingene og skadevirkningene knyttet til vandringsforhold for ål og anadrom fisk (laks og sjørørret) grunnet vannkraftproduksjonen i Kragerøvassdraget, og har blitt kontaktet av grunneierlaget om dette flere ganger. Barrierer for fiskevandring og skader på fisk ved passasje gjennom turbiner er en utfordring i flere kraftutbygde vassdrag, som det jobbes med både gjennom kunnskapsutvikling og gjennomføring av tiltak. I den nevnte henvendelsen i 2020 fremmer Kragerøvassdragets grunneierlag sitt ønske om å få gjenåpnet fiskevandring i vassdraget, noe de opplever at motarbeides av Skagerak Kraft AS. De er spesielt opptatt av situasjonen for den rødlistede ålen, med behov for opp- og nedvandring forbi de fem kraftverkene mellom Toke og utløpet i Kilsfjorden. Uten gode løsninger for oppvandring av glassål kan arten stå i fare for å dø ut i vassdraget, og i den forbindelse framholder grunneierlaget at det er miljøkriminalitet å utrydde en truet art i det aktuelle vassdraget. Videre etterlyser de et miljøregnskap for selskapets virksomhet/påvirkning i vassdraget.

Konsesjonsvilkårene for vannkraftutbyggingene i Kragerøvassdraget gir Miljødirektoratet hjemler til å pålegge undersøkelser og tiltak for å avbøte skadevirkninger på fisk og øvrig artsmangfold, herunder mulige tiltak for å sikre fiskens vandringsmuligheter i vassdraget, forutsatt at kostnadene står i rimelig forhold til utbyggingens skadevirkninger og til nytten av pålegget. I tillegg kan vi nevne at NVE har hjemler til å føre kontroll med overholdelsen av de oppstillede vilkårene, samt til godkjenning av detaljerte planer for anlegg og tiltak blant annet mht. økologiske forhold. Dette innebærer at myndighetene har muligheter til å pålegge samt følge opp avbøtende og skadebegrensende tiltak mht. ål og anadrom fisk i Kragerøvassdraget.

Miljødirektoratet har så langt ikke igangsatt en påleggsprosess overfor Skagerak Kraft AS. Dette beror på begrenset saksbehandlingskapasitet, sett opp mot behovet for oppfølging via pålegg i flere utbygde vassdrag med viktige fiskebestander/miljøverdier, og dermed nødvendig prioritering mellom disse. Kragerøvassdraget inngår imidlertid i vår oppfølgingsplan, og er fremmet som et prioritert vassdrag for miljøforbedring i den nye regionale vannforvaltningsplanen for Vestfold og Telemark vannregion, jf. forskrift om rammer for vannforvaltningen (EUs vanndirektiv). Vannforvaltningsplanen ble vedtatt i fylkestinget 14.12.2021, og er nylig oversendt Klima- og Miljødepartementet for sentral godkjenning.

Saken er under forberedelse hos oss, og videre oppfølging vil skje i dialog med NVE og Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Kragerøvassdragets grunneierlag er orientert om dette.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Torfinn Sørensen
avdelingsdirektør

Raoul Bierach
seksjonsleder